

Berntsen: Hvorledes det vil gaa med den foreliggende Sag, om Forhandlingerne skulle føre til et positivt Resultat eller ej, er det ikke godt at sige i Øjeblikket; men et kan den højtærede Landbrugsminister, der har sat denne Sag under Debat, være sikker paa, og det er, at den hører ikke til de Sager, der skulle ties ihjel. Men om den skal tales ihjel, er ikke godt at vide... (Harald Jensen: Det var ogsaa en Metode), det er jo ogsaa en Metode, ja, deri har det ærede Medlem Ret, og det er en Metode, der ofte er anvendt med Held. Naar jeg i disse Dage med Opmærksomhed har hørt de forskellige Udtalelser om denne Sag, vil jeg ikke nægte, at adskillige af de Foredrag, der ere holdte, gaa i Retning af at tale denne Sag til Døde. Det er jo ikke blot Socialdemokraterne, der have stillet sig som absolutte Modstandere af denne Sags Realisation — at de ere Modstandere deraf, kan jeg saa godt forstaa, thi i dette Forhold antager jeg, at Partiet har mere Interesse i at agitere end at reformere. Skulle vi, som de mene, vente med Reform om dette Emne, indtil Staten har overtaget Jorden, og vi saa Fællessdrift indført, tror jeg, at man kommer til at vente længe, inden Reformerne gennemføres — men ogsaa de Udtalelser, vi hørte fra det ærede Medlem for Fredensborg (S. Hage), vise, at denne Sag i det Parti, hvortil han hører, har bestemte og afgjorte Modstandere. Jeg ser, at en af hans Meningsfæller, det ærede Medlem for Maribo (Sohansen), ryfter paa Hovedet, jeg antager, at det skal betyde, at han ikke er det ærede Medlems Meningsfælle paa dette Punkt, og det er jo muligt, at det ærede Medlem for Fredensborg ikke mere har den Indflydelse i disse Forhold, som han havde tidligere. Det kommer maaske af, at han har vist sig at være en daarlig Spaamand i den Slags Sager. Jeg mindes i dette Øjeblik ganske levende, hvorledes det ærede Medlem i sin Tid, da vi i Begyndelsen af Tirserne behandlede Lovforslagene om Oprettelse af Kreditforeninger for Husmænd, profeterede om alle de Ulykker, der vilde afstedkommes ved en saadan Foranstaltning, hvor hange han var for Konsekvenserne. Det har nu vist sig at være en meget gavnlig Foranstaltning, der ikke har afstedkommet Ulykker i nogen Maade,

end ikke Tab for Statskassen, uden for saa vidt den har stillet sig saa velvillig over for disse Foreninger at betale Takstationsomkostningerne for de Laan, der gaa i Orden; men direkte Tab har Staten ikke haft for den Rentegaranti, den ydede disse Foreningers Obligationer. Jeg vil derfor ogsaa haabe, at de Profetier, som det ærede Medlem for Fredensborg nu har gjort sig til Talsmand for, vil vise sig at være af samme Natur, som hans Profetier fra Tirserne. Jeg for mit Vedkommende stiller mig i den foreliggende Sag ubetinget paa det Standpunkt, som Landbokommissionens Flertal har indtaget, og jeg beslager for Sagens Skyld, at den højtærede Landbrugsminister ikke resolut har taget Standpunkt med Kommissionens Flertal, thi dette vilde efter min Overbevisning have lettet Sagens Gennemførelse i ikke ringe Grad. Naar man nu ser paa den Kritik, der er øvet, ikke blot over for det foreliggende Forslag, men ogsaa over for Sagen i sin Almindelighed, kan jeg ikke nægte, at Kritikken i mange Maader har været meget ubillig og umotiveret. Den Kritik, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 3dje Valgkreds (S. Jensen) øvede, var den voldsomste. Det laa maaske noget i dens meget personlige Adresse og Karakter. Den personlige Side af Kritikken vil jeg lade det ærede Medlem, som det gik ud over, selv klare, jeg vil kun trøste ham med det gamle Ord, at det er ikke Tordenen, der slaar Folk ihjel; thi det var jo en ren Tordentale, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 3dje Valgkreds holdt til det ærede Medlem fra Bælum (S. Jensen). Det forekommer mig dog, at hans Bestræbelser for at knuse sin Sidemand, som han ellers kommer godt ud af det med, til Dels skyde over Maalet. Det ærede Medlem fremsatte den Paastand, at de Husmænd, som vilde saa Lodder af den her omhandlede Størrelse, hvorpaa der kan holdes indtil 2 Røer, ville blive langt ringere stillede, end Indsidderklassen og de jordløse Husmænd nu ere stillede. Denne Paastand er jo aldeles urimelig og uholdbar. Det ærede Medlem begrundede sin Paastand derhen, at den jordløse Husmand og Indsidder stod frit over for, hvor han vilde søge Arbejde, han kan søge til den Arbejdsplads, som giver størst Udbytte for hans Arbejde i Øjeblikket; men der ser det ærede Medlem